

Οι μεταφράσεις νομικών εγγράφων είναι από τα πιο απαιτητικά είδη μετάφρασης. Δεν συγχωρούν προχειρότητα, δεν αντέχουν «δημιουργικές» παρεμβάσεις και συχνά κρίνουν συμβάσεις, περιουσίες, δικαιώματα, ακόμη και την έκβαση μιας δίκης. Όποιος έχει βρεθεί έστω μία φορά να εξηγεί σε δικαστή ή συμβολαιογράφο τι «εννοούσε ο μεταφραστής» σε ένα ασαφές άρθρο, το ξέρει πολύ καλά.

Στη Θεσσαλονίκη, αλλά και σε όλη την Ελλάδα, παρατηρώ συχνά τα ίδια λάθη, είτε πρόκειται για μεταφράσεις δημοσίων εγγράφων, είτε για συμβάσεις, καταστατικά εταιρειών, αποφάσεις δικαστηρίων ή μεταφράσεις πτυχίων και ακαδημαϊκών τίτλων. Τα λάθη αυτά έχουν επαναλαμβανόμενο μοτίβο, και το πιο απογοητευτικό είναι ότι τις περισσότερες φορές θα μπορούσαν εύκολα να είχαν αποφευχθεί.

Ακολουθεί μια πιο ουσιαστική ματιά σε αυτά τα λάθη, με παραδείγματα από πραγματικές συνθήκες εργασίας και πρακτικές συμβουλές για επαγγελματίες, νομικούς, εταιρείες αλλά και ιδιώτες που χρειάζονται αξιόπιστες, επικυρωμένες μεταφράσεις.

Γιατί τα νομικά κείμενα δεν συγχωρούν λάθη

Η νομική γλώσσα δεν είναι απλώς «δύσκολη». Είναι συμβατική. Κάθε λέξη επιλέγεται επειδή έχει ήδη χρησιμοποιηθεί σε νομολογία, σε πρότυπες συμβάσεις, σε υπουργικές αποφάσεις. Αν αλλάξει μία λέξη, μπορεί να αλλάξει ολόκληρη η ερμηνεία.

Ένα απλό παράδειγμα από μεταφράσεις νομικών εγγράφων μεταξύ ελληνικών και αγγλικών:

Μεταφράσεις Θεσσαλονίκη

- «shall» δεν είναι πάντα το ίδιο με «would possibly».
- «attention» σε σύμβαση αγγλικού δικαίου δεν σημαίνει «εκτίμηση» αλλά παροχή, αντάλλαγμα.
- «έγκυρη και ισχυρή» σύμβαση δεν μεταφράζεται αυθαίρετα σε «valid and fine settlement» αν το δικαιο αναφοράς χρησιμοποιεί άλλο τυποποιημένο ζεύγος όρων.

Στα νομικά κείμενα, το νόημα δένει με τα τυπικά, την τυποποιημένη φρασεολογία, τη νομολογία και το εφαρμοστέο δίκαιο. Αυτό κάνει τις κακομεταφράσεις ιδιαίτερα επικίνδυνες: δεν είναι απλώς «άκομψες», αλλά μπορούν να παράγουν αντίθετα νομικά αποτελέσματα από τα επιδιωκόμενα.

Συχνά λάθη που συναντά κανείς σε μεταφράσεις νομικών εγγράφων

Αν έπρεπε να ξεχωρίσω τα πιο χαρακτηριστικά σφάλματα που βλέπω στην πράξη, θα εστίαζα στα εξής.

1. Κυριολεκτική μετάφραση νομικών όρων χωρίς προσαρμογή στο δίκαιο

Πολλοί μεταφραστές πέφτουν στην παγίδα να αποδίδουν τους όρους κατά λέξη, χωρίς να αναρωτηθούν αν υπάρχει αντίστοιχος θεσμός στο ελληνικό δίκαιο ή στο δίκαιο προς το οποίο γίνεται η μετάφραση.

Όταν διαβάζω, για παράδειγμα, «limited manufacturer» μεταφρασμένο ως «περιορισμένη εταιρεία» αντί για «εταιρεία περιορισμένης ευθύνης» ή «ΕΠΕ», καταλαβαίνω ότι ο μεταφραστής δεν στάθηκε ούτε ένα λεπτό να ελέγξει τον τύπο της εταιρείας. Κι όμως, από αυτή τη λεπτομέρεια εξαρτάται πώς θα αντιμετωπιστεί η εταιρεία σε ένα ελληνικό δικαστήριο ή σε μια δημόσια υπηρεσία.

Αντίστοιχα, το «notary public» δεν είναι απλώς «δημόσιος συμβολαιογράφος», ενώ το «bail» δεν αποδίδεται σε όλες τις περιπτώσεις ως «εγγύηση» χωρίς να εξετάσουμε ποιου δικαίου <https://ersanews.gr/metafraseis-alpha-ermis-thessaloniki-olokliromenes-lyseis-idiotes/> πρόκειται και τι ακριβώς ρυθμίζει η σχετική διάταξη.

Ο επαγγελματίας μεταφραστής οφείλει να γνωρίζει πότε:

- υπάρχει καθιερωμένος ισοδύναμος όρος στο άλλο νομικό σύστημα
- χρειάζεται περιγραφική απόδοση
- απαιτείται επεξηγηματική σημείωση για να αποφευχθούν παρερμηνείες

Σε σοβαρές υποθέσεις, ειδικά σε διεθνείς εταιρικές συμβάσεις ή ιατρικές μεταφράσεις που εμπλέκουν νομική ευθύνη, η συνεργασία με δικηγόρο που γνωρίζει το εφαρμοστέο δίκαιο είναι συχνά μονόδρομος.

2. Αγνόηση του εφαρμοστέου δικαίου και του σκοπού του κειμένου

Ένας από τους πιο κρίσιμους παράγοντες που συχνά παραβλέπονται είναι το ερώτημα: «Με βάση ποιο δίκαιο θα ερμηνευτεί αυτό το κείμενο και για ποιον προορίζεται?».

Άλλη προσέγγιση χρειάζεται όταν μια σύμβαση διέπεται από το ελληνικό δίκαιο και απλώς μεταφράζεται για ενημέρωση ξένου αντισυμβαλλόμενου, και άλλη όταν το κείμενο θα κατατεθεί σε αλλοδαπό δικαστήριο ή θα αποτελέσει μέρος φακέλου για μεταβίβαση μετοχών στο εξωτερικό.

Έχω δει συμβάσεις όπου στο ελληνικό κείμενο αναφέρεται ρητά «διέπεται από το ελληνικό δίκαιο», αλλά στην αγγλική μετάφραση ο μεταφραστής προτίμησε να «βελτιώσει το ύφος», παραλείποντας τη διάταξη. Το αποτέλεσμα ήταν να προκύψει πραγματική διαφωνία ανάμεσα στα μέρη για το ποιο δίκαιο εφαρμόζεται.

Στα δημόσια έγγραφα, όπως πιστοποιητικά, ληξιαρχικές πράξεις, φορολογικά και ασφαλιστικά έγγραφα, η σαφής αναφορά στην αρμόδια αρχή και στο πλαίσιο έκδοσης του εγγράφου είναι εξίσου κρίσιμη. Η εμπειρία σε μεταφράσεις δημοσίων εγγράφων βοηθά τον μεταφραστή να γνωρίζει πώς αντιμετωπίζουν τα αντίστοιχα έγγραφα οι ξένες αρχές.

3. Λανθασμένη απόδοση κύριων ονομάτων και τίτλων

Ονόματα εταιρειών, επωνυμίες, τίτλοι σπουδών, επαγγελματικές ιδιότητες, όλα αυτά αποτελούν συχνές πηγές σφάλματος. Στις μεταφράσεις πτυχίων, για παράδειγμα, βλέπω συχνά να μεταφράζεται μηχανικά ο τίτλος «Πτυχίο» ως «Bachelor» ή «Diploma», χωρίς να ελέγχεται το επίπεδο σπουδών ή η ακριβής ορολογία του αρμόδιου οργανισμού αναγνώρισης.

Αντίστοιχα, σε ακαδημαϊκές μεταφράσεις, η ακριβής απόδοση των τίτλων (Associate Professor, Assistant Professor, Lecturer) σε ελληνικό πλαίσιο, ή το αντίστροφο, απαιτεί εξοικείωση με τα συστήματα ανώτατης εκπαίδευσης και στις δύο χώρες. Μια λανθασμένη μετάφραση μπορεί να «ρίξει» ή να «ανεβάσει» τεχνητά το επίπεδο ενός τίτλου ή μιας θέσης.

Σε νομικές πράξεις, όπως πληρεξούσια, πρακτικά γενικών συνελεύσεων ή καταστατικά, η σωστή και συνεπής απόδοση της επωνυμίας και της νομικής μορφής της εταιρείας είναι ιδιαίτερα σημαντική, ειδικά όταν σχετίζεται με εταιρική διακυβέρνηση, δικαιώματα ψήφου και εκπροσώπηση.

4. Παράλειψη ή αυθαίρετη προσθήκη κειμένου

Αρκετοί μη εξειδικευμένοι μεταφραστές, όταν συναντούν επαναλαμβανόμενα άρθρα ή «τυπικές» νομικές διατυπώσεις, νιώθουν τον πειρασμό να κόψουν, να συμπύξουν ή να «βελτιώσουν» το κείμενο. Αυτό είναι από τα πιο επικίνδυνα λάθη.

Σε ρήτρες περιορισμού ευθύνης, ρήτρες διαιτησίας, ρυθμίσεις για ανωτέρα βία ή καταγγελία σύμβασης, κάθε λέξη έχει επιλεγεί για να καλύπτει συγκεκριμένες καταστάσεις, συχνά με βάση προηγούμενη εμπειρία ή νομική

συμβουλή. Η αφαίρεση, για παράδειγμα, της διατύπωσης «συμπεριλαμβανομένων, χωρίς περιορισμό» μπορεί να περιορίσει την εμβέλεια μιας ρήτρας σε περίπτωση δικαστικής διαφοράς.

Από την άλλη πλευρά, η αυθαίρετη προσθήκη κειμένου, όπως επεξηγήσεων ή σχολίων μέσα στο σώμα της σύμβασης, δημιουργεί κίνδυνο να θεωρηθεί ότι εκφράζει βούληση των μερών και όχι σχόλιο του μεταφραστή. Οι αναγκαίες επεξηγήσεις πρέπει να δίνονται με σαφή σημείωση εκτός κυρίως κειμένου ή, σε ορισμένες περιπτώσεις, σε χωριστό συνοδευτικό έγγραφο.

five. Ασυνεπής ορολογία μέσα στο ίδιο κείμενο

Η συνέπεια είναι θεμέλιο της καλής νομικής μετάφρασης. Αν σε ένα πολυσέλιδο συμβόλαιο ο όρος «Προμηθευτής» μεταφραστεί εναλλακτικά ως «Supplier», «Vendor» και «Seller» χωρίς ρητό λόγο, δημιουργείται μόνιμη αβεβαιότητα: πρόκειται για τον ίδιο συμβαλλόμενο ή για διαφορετικές ιδιότητες;

Αντίστοιχα, όταν μια ρήτρα αναφέρεται σε «καταγγελία» σύμβασης και μια άλλη σε «λύση» ή «λήξη», η διαφοροποίηση πρέπει να είναι συνειδητή και αιτιολογημένη, όχι αποτέλεσμα τυχαίας επιλογής συνωνύμου.

Ειδικά σε μεγάλα έργα, όπως μεταφράσεις τεχνικών κειμένων που συνοδεύουν συμβάσεις προμηθειών, guide, εγχειρίδια ασφαλείας και όρους εγγύησης, είναι αναγκαία η δημιουργία γλωσσαρίου, ώστε οι όροι να αποδίδονται σταθερά σε όλα τα σχετικά έγγραφα.

Η ειδική κατηγορία: δημόσια και επίσημα έγγραφα

Οι μεταφράσεις δημοσίων εγγράφων έχουν δικούς τους κανόνες. Δεν αρκεί η σωστή γλώσσα, χρειάζεται και τυπική συμμόρφωση με τις απαιτήσεις των αρχών που θα τα παραλάβουν.

Στην πράξη, βλέπουμε συχνά:

- πιστοποιητικά οικογενειακής κατάστασης με ελλιπή απόδοση των βαθμών συγγένειας
- ποινικά μητρώα όπου ο όρος «μηδενικό ποινικό μητρώο» μεταφράζεται με αδόκιμες εκφράσεις
- ληξιαρχικές πράξεις χωρίς σαφή αναφορά στον εκδότη ή την αρμόδια αρχή

Εδώ παίζει σημαντικό ρόλο η εμπειρία. Ένας μεταφραστής που έχει χειριστεί επί χρόνια επικυρωμένες μεταφράσεις γνωρίζει ποιες διατυπώσεις προτιμούν τα προξενεία, οι ξένες πρεσβείες, οι πανεπιστημιακές αρχές, οι υπηρεσίες μετανάστευσης. Δεν είναι τυχαίο ότι πολλά γραφεία που ειδικεύονται σε μεταφράσεις Θεσσαλονίκη ή Αθήνα διατηρούν δείγματα και πρότυπα κειμένων που έχουν γίνει δεκτά από συγκεκριμένους οργανισμούς στο εξωτερικό.

Οι επίσημες μεταφράσεις απαιτούν, εκτός από γλωσσική ακρίβεια, σφραγίδες, υπογραφές, συχνά και αποδεικτικά επαγγελματικής ιδιότητας, ανάλογα με τη χώρα και τον φορέα που τα ζητά. Το να εμπιστευθεί κάποιος ένα ευαίσθητο έγγραφο σε μη εξειδικευμένο γραφείο, μόνο και μόνο επειδή προσφέρει «γρήγορη μετάφραση» ή «χαμηλότερες τιμές», καταλήγει συχνά σε διπλό κόστος: ταλαιπωρία, καθυστερήσεις και τελικά εκ νέου μετάφραση από πιστοποιημένο μεταφραστή.

Νομικές, οικονομικές και τεχνικές μεταφράσεις: οι αλληλεπικαλύψεις

Στην καθημερινή πρακτική, τα νομικά κείμενα δεν στέκονται μόνα τους. Συνδέονται στενά με μεταφράσεις οικονομικών κειμένων, τεχνικών κειμένων, ακόμη και ιατρικές μεταφράσεις ή ακαδημαϊκές μεταφράσεις.

Ενδεικτικά:

- συμβάσεις δανείων, επενδυτικές συμφωνίες και ισολογισμοί συνδυάζουν έντονο νομικό και οικονομικό περιεχόμενο
- συμβάσεις προμήθειας εξοπλισμού συνοδεύονται από τεχνικές προδιαγραφές, εγγυήσεις, πιστοποιήσεις ποιότητας
- κλινικές μελέτες και συμβάσεις συμμετεχόντων απαιτούν συνδυασμό νομικής και ιατρικής ορολογίας

Σε αυτά τα σύνθετα κείμενα, το συνηθέστερο λάθος είναι να δοθεί προτεραιότητα μόνο στη μία διάσταση. Για παράδειγμα, να μεταφραστεί άψογα το τεχνικό μέρος, αλλά να υποτιμηθεί η νομική ορολογία στις ρήτρες ευθύνης και πνευματικών δικαιωμάτων. Ή το αντίστροφο, να αποδοθούν προσεκτικά οι νομικοί όροι, αλλά να παραμείνει ασαφές το τεχνικό περιεχόμενο, με κίνδυνο παρερμηνείας του αντικειμένου της σύμβασης.

Ο επαγγελματίας μεταφραστής, ή το γραφείο μεταφράσεων που αναλαμβάνει τέτοια έργα, οφείλει είτε να διαθέτει ομάδα με συμπληρωματικές ειδικεύσεις, είτε να συνεργάζεται με εξωτερικούς ειδικούς: νομικούς, οικονομολόγους, μηχανικούς, γιατρούς. Στις σοβαρές υποθέσεις, η μονοπρόσωπη αντιμετώπιση όλων των θεματικών κρύβει κινδύνους.

Παράδειγμα από την πράξη: μια «αθώα» ρήτρα εμπιστευτικότητας

Σε μια υπόθεση που διαχειρίστηκα πριν λίγα χρόνια, ελληνική εταιρεία τεχνολογίας υπέγραψε συμφωνία εμπιστευτικότητας με ξένο επενδυτή. Το αγγλικό κείμενο προέβλεπε ότι:

«The receiving get together shall keep the Confidential Information strictly confidential and shall not disclose it to any 0.33 birthday celebration, unless as required by regulation or via a ready court docket or regulatory authority.»

Η ελληνική μετάφραση που τους είχε δοθεί για εσωτερική χρήση έλεγε:

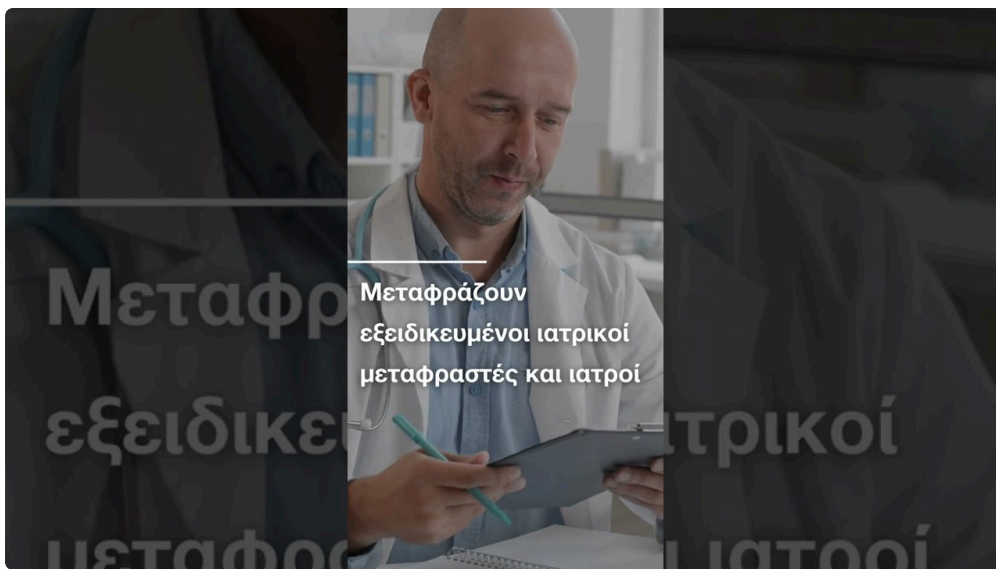
«Το Λαμβάνον Μέρος θα τηρεί τις Εμπιστευτικές Πληροφορίες αυστηρά εμπιστευτικές και δεν θα τις γνωστοποιεί σε τρίτους, εκτός εάν απαιτείται από το νόμο ή από αρμόδιο δικαστήριο ή ρυθμιστική αρχή.»

Μέχρι εδώ, καλά. Το πρόβλημα βρισκόταν στη συνέχεια της ρήτρας, όπου ο αρχικός αγγλικός όρος «associate» μεταφράστηκε σε κάποια σημεία ως «συνδεδεμένη εταιρεία» και αλλού ως «συνεργαζόμενη εταιρεία», με διαφορετική πρακτική σημασία στην εταιρική ορολογία. Στην αγορά συμμετοχών και εξαγορών, η διάκριση μεταξύ «συνδεδεμένης» (μετοχική σχέση) και «συνεργαζόμενης» (συμβατική σχέση) εταιρείας έχει σοβαρές συνέπειες.

Ο ξένος επενδυτής θεώρησε αυτονόητο ότι μπορούσε να μοιραστεί τις εμπιστευτικές πληροφορίες με όλες τις συνδεδεμένες εταιρείες του ομίλου του. Η ελληνική πλευρά, διαβάζοντας τη μετάφραση, πίστευε ότι περιορίζεται μόνο σε συγκεκριμένες συνεργαζόμενες εταιρείες που θα εγκρίνονταν εκ των προτέρων. Η ασυνέπεια στην απόδοση ενός και μόνο όρου ήταν αρκετή για να δημιουργήσει σοβαρή εμπιστοσύνη και διαφωνίες.

Πώς να μειώσετε δραστικά τα λάθη στις νομικές μεταφράσεις

Υπάρχουν ορισμένες πρακτικές που αποδεδειγμένα μειώνουν τα λάθη και αυξάνουν την αξιοπιστία των μεταφράσεων νομικών εγγράφων. Στο πλαίσιο αυτό, μια σύντομη, συγκεντρωτική λίστα μπορεί να είναι ιδιαίτερα χρήσιμη ως γρήγορο σημείο αναφοράς:

- Επιλογή εξειδικευμένου μεταφραστή ή γραφείου με αποδεδειγμένη εμπειρία σε νομικά κείμενα και, ιδανικά, στο συγκεκριμένο κλάδο (εταιρικό, εργατικό, τραπεζικό κ.λπ.).
- Παροχή στον μεταφραστή πλήρους πλαισίου: σκοπό χρήσης, εφαρμοστέο δίκαιο, προοριζόμενο αποδέκτη, προθεσμίες, τυχόν προηγούμενη σχετική ορολογία της εταιρείας σας.
- Χρήση γλωσσαρίων και εργαλείων ορολογικής συνέπειας, ειδικά σε μεγάλα έργα ή συνεχή συνεργασία.
- Διασταύρωση κρίσιμων όρων με νομικό σύμβουλο, ιδίως όταν η σύμβαση δεν είναι απλώς «για ενημέρωση» αλλά θα παράγει έννομα αποτελέσματα.
- Επανελέγχος της τελικής μετάφρασης από δεύτερο επαγγελματία (νομικό ή μεταφραστή) σε ευαίσθητες ή υψηλής αξίας συμβάσεις.

Ο ρόλος της τοπικής εμπειρίας: γιατί έχει σημασία το «πού»

Ειδικά για όσους δραστηριοποιούνται στη Βόρεια Ελλάδα, η επιλογή γραφείου για μεταφράσεις Θεσσαλονίκη ή σε άλλη μεγάλη πόλη της περιοχής δεν αφορά μόνο τη γεωγραφία. Αφορά τη δυνατότητα άμεσης επικοινωνίας, παράδοσης πρωτοτύπων, ταχείας διόρθωσης, αλλά και πρόσβασης σε τοπικά δίκτυα επαγγελματιών: δικηγορικά γραφεία, συμβολαιογράφους, λογιστές.

Όταν συζητάω με πελάτες, διαπιστώνω ότι η δια ζώσης συνάντηση, έστω και μία φορά στην αρχή μιας συνεργασίας, μειώνει παρεξηγήσεις και βοηθά να τεθούν σαφή κριτήρια ποιότητας. Σε αρκετές περιπτώσεις, ειδικά σε βεβαιώσεις, αποφάσεις δικαστηρίων ή φακέλους για μετανάστευση, η λύση «μεταφράσεις παράδοση στον χώρο σας» έχει αποδειχθεί πρακτική, ιδιαίτερα για επιχειρήσεις ή πολυάσχολους επαγγελματίες.

Η τοπική εμπειρία βοηθά επίσης στην κατανόηση τυπικών απαιτήσεων συγκεκριμένων φορέων. Για παράδειγμα, κάποια πανεπιστήμια του εξωτερικού έχουν σταθερές προτιμήσεις στον τρόπο που θέλουν τις μεταφράσεις πτυχίων και αναλυτικών βαθμολογιών. Ένα γραφείο που έχει ήδη διαχειριστεί δεκάδες ή εκατοντάδες παρόμοιες περιπτώσεις μπορεί να προλάβει λάθη που ένας μη εξοικειωμένος μεταφραστής θα έκανε χωρίς να το συνειδητοποιεί.

Μεταφράσεις ιστοσελίδων με νομικό περιεχόμενο

Πολλές εταιρείες αντιμετωπίζουν τις μεταφράσεις ιστοσελίδων ως καθαρά διαφημιστικό έργο. Ωστόσο, οι σελίδες με «Όρους χρήσης», «Πολιτική απορρήτου», «Πολιτική cookies», όροι παροχής υπηρεσιών και ηλεκτρονικού εμπορίου έχουν σαφές νομικό βάρος.

Όταν ένας ιστότοπος απευθύνεται σε χρήστες άλλων χωρών, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη:

- οι τοπικές ρυθμίσεις για προστασία δεδομένων
- οι καταναλωτικές ρυθμίσεις της εκάστοτε αγοράς
- οι υποχρεωτικές πληροφορίες που οφείλει να παρέχει η εταιρεία

Η χρήση γενικών προτύπων σε μία γλώσσα και η απλή μετάφρασή τους σε άλλη, χωρίς νομική αξιολόγηση, εγκυμονεί κινδύνους. Έχω δει σελίδες ελληνικών εταιρειών όπου η αγγλική «Privacy Policy» αναφέρει ρυθμιστικές αρχές άλλων χωρών, απλώς επειδή το αρχικό κείμενο αντιγράφηκε από ξένο web site και προσαρμόστηκε πρόχειρα.

Σε τέτοια έργα, η μεταφραστική εργασία πρέπει να συνδυάζεται με νομικό έλεγχο, ιδίως αν ο ιστότοπος πραγματοποιεί ηλεκτρονικές συναλλαγές σε περισσότερες από μία αγορές.

Πότε χρειάζεστε οπωσδήποτε επίσημες ή επικυρωμένες μεταφράσεις

Δεν χρειάζονται όλες οι μεταφράσεις νομικών εγγράφων σφραγίδα ή υπογραφή από πιστοποιημένο φορέα. Ωστόσο, υπάρχουν περιπτώσεις όπου η επίσημη μορφή είναι αναγκαία προϋπόθεση.

Τυπικές περιπτώσεις είναι:

- καταθέσεις σε δημόσιες αρχές, δικαστήρια, συμβολαιογραφικές πράξεις, όπου απαιτούνται επικυρωμένες μεταφράσεις
- χρήση εγγράφων σε πρεσβείες, προξενεία, υπηρεσίες μετανάστευσης ή πανεπιστήμια του εξωτερικού, όπου ζητούνται επίσημες μεταφράσεις από αναγνωρισμένους επαγγελματίες
- φακέλοι για αναγνώριση τίτλων σπουδών, όπου οι μεταφράσεις πτυχίων και οι ακαδημαϊκές μεταφράσεις πρέπει να φέρουν συγκεκριμένες σφραγίδες και διατυπώσεις

Είναι σημαντικό να διευκρινίζεται από την αρχή στον μεταφραστή ή στο γραφείο ποιος φορέας θα παραλάβει τα έγγραφα, σε ποια χώρα, με ποιες τυπικές απαιτήσεις. Οι προδιαγραφές διαφέρουν από κράτος σε κράτος, και δεν αρκεί πάντα μια απλή φράση «επίσημη μετάφραση».

Πρακτικές συμβουλές για νομικούς και εταιρείες που παραγγέλνουν μεταφράσεις

Από την πλευρά του πελάτη, υπάρχουν μερικές απλές κινήσεις που ανεβάζουν σημαντικά την ποιότητα του τελικού κειμένου και μειώνουν καθυστερήσεις και παρεξηγήσεις.

1. Να δίνετε πάντα το πλήρες πρωτότυπο κείμενο, όχι αποσπάσματα χωρίς πλαίσιο.
2. Να ενημερώνετε για το σε ποια χώρα και για ποιον σκοπό θα χρησιμοποιηθεί η μετάφραση.
3. Να ζητάτε σαφές χρονοδιάγραμμα και να αποφεύγετε περιττές πιέσεις του τύπου «το θέλω σε λίγες ώρες» σε πολυσέλιδα νομικά κείμενα.
4. Να προτείνετε ή να παρέχετε τυχόν προηγούμενη ορολογία της εταιρείας σας, ειδικά αν έχετε άλλες μεταφράσεις συμβάσεων, καταστατικών ή εσωτερικών κανονισμών.
5. Να προβλέπετε, όπου χρειάζεται, φάση σχολιασμού και διόρθωσης, ιδίως σε συμβάσεις που θα διαπραγματευτούν τα μέρη βάσει της μεταφρασμένης εκδοχής.

Αυτά τα βήματα γλιτώνουν και χρόνο και χρήμα. Είναι προτιμότερο να επενδύσει κανείς λίγες ώρες σε σωστή προετοιμασία, παρά να λύσει προβλήματα που θα ανακύψουν μετά την υπογραφή μιας λανθασμένα αποδομένης ρήτηρας.

Η αξία της εξειδίκευσης και της συνέπειας

Οι μεταφράσεις νομικών εγγράφων δεν είναι απλώς μια σειρά από λέξεις σε άλλη γλώσσα. Είναι φορείς δικαιωμάτων, υποχρεώσεων, ευθυνών. Η ποιότητά τους δεν κρίνεται από το «αν ακούγονται ωραία», αλλά από το αν αντέχουν στον έλεγχο δικαστών, συμβολαιογράφων, διοικητικών αρχών, νομικών συμβούλων.

Είτε πρόκειται για συμβάσεις υψηλής αξίας, είτε για μεταφράσεις δημοσίων εγγράφων, είτε για φαινομενικά «απλές» μεταφράσεις πτυχίων, η προσέγγιση πρέπει να είναι η ίδια: προσοχή, συνέπεια, σεβασμός στο πρωτότυπο και σαφήνεια στον σκοπό χρήσης.

Σε ένα περιβάλλον όπου τα κείμενα διασταυρώνονται με οικονομικά, τεχνικά, ιατρικά και ακαδημαϊκά πεδία, η συνεργασία με επαγγελματίες που έχουν αποδεδειγμένη εμπειρία σε μεταφράσεις τεχνικών κειμένων, ιατρικές μεταφράσεις, μεταφράσεις οικονομικών κειμένων και μεταφράσεις ιστοσελίδων με νομικό περιεχόμενο δεν είναι πολυτέλεια, αλλά επένδυση στην ασφάλεια των συναλλαγών σας.

Τα λάθη στις νομικές μεταφράσεις πληρώνονται ακριβά και συχνά αργά, όταν πια είναι δύσκολο να διορθωθούν. Η προσεκτική επιλογή συνεργατών και η οργάνωση της διαδικασίας από την πλευρά σας είναι ο πιο σίγουρος τρόπος για να τα αποφύγετε.